

[**Edvard Sørensen.**]

Samling er ikke med. Det er det, der er opnaaet paa dette Omraade under Venstres Regering. Jeg betragter det ikke som et daarligt Resultat, men det har betydet, at Venstre har maattet give Afkald paa noget af det, vi mente var rigtigt, nemlig at der i de Fredsvilkaar, der fastsættes, skulde skabes Mulighed for en Afstemning ad Aare blandt Sydslesvigerne selv. Det har vi ikke kunnet samle Flertal om nu, men selv om man ikke har kunnet samle et Flertal om det, maa det være enhvers Ret at tale om Sagen til den danske Befolkning; det maa være enhvers Ret at hævde den Opfattelse, han saaledes har, og det har intet at gøre med, at man ikke staar loyalt paa det, der er vedtaget, indtil anden Vedtagelse foreligger. Der er vel heller ingen af dem, der har været med til Vedtagelsen af de nævnte Dokumenter, som i Dag tør forsværge, at vi, efterhaanden som Tiden skrider frem og nye Problemer rejser sig, maa tage Spørgsmaalet op til ny Drøftelse, maa tale med hinanden om, om de Veje, vi er gaaet, har været de rette, eller om vi kan gaa andre Veje. Kommer saadanne Situationer til at foreligge, vil jeg betragte det som en Lykke, hvis vi igen kan samle den store Kreds her paa Rigsdagen om et Resultat, men ingen kan bestride, at Forholdene engang kan komme til at ligge saadan, at vi ikke længere kan samle det store Flertal. Jeg vil beklage det, hvis det sker.

Den Politik, som Regeringen har ført paa de Omraader, jeg her kort har trukket op, har været en Politik, som saa længe det under de givne Forhold har været muligt, har fulgt de Linjer, Venstre slog ind paa i 1945. Det er den Linie, man vil fortsætte efter i de kommende Tider.

Nu havde vi Landstingsvalget, og jeg hørte ogsaa, at det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft, ikke saa meget her i Dag som ved tidligere Lejligheder, hvor jeg har set Referater fra hans Udtalelser, var vældig glad for dette Valg, og det er rigtigt, at Socialdemokratiet i Forhold til Valget 1945 gik fremad. Det er ogsaa rigtigt, at det lykkedes dem, hvad jeg nu tror er deres store Maal, at tvinge Kommunisterne i Defensiven. Men lige saa rigtigt er det jo, at paa Trods af de ubehagelige Ting, som det i denne Genopbygningsstid er nødvendigt at paalægge Befolkningen, havde Venstres Regering et godt Valg, og naar nu det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft slaar saa stærkt paa Ønsket om Valg, saa kan jeg sige, at den Dag, Regeringen ikke længere har et Flertal her, saa

giver det sig af sig selv; men jeg er ikke sikker paa, at det ærede Medlem, naar Valget er overstaaet, vil være slet saa begejstret, som han forsøgte at give Udtryk for her.

Jeg vil paa mit Partis Vegne ved denne Lejlighed have Lov til at sige Regeringen Tak for den førte Politik, og jeg vil ogsaa gentage en Tak til de Partier, der har støttet os i det Arbejde, vi har fundet det nødvendigt at udføre.

Aksel Møller: Det ser jo nu ud til, at den højtærede Regerings Ønske om at afslutte Rigsdagssamlingen inden for et mere normalt Tidsrum er ved at gaa i Opfyldelse. Det er da ogsaa stort set det eneste Punkt, hvor det er lykkedes Regeringen at føre os tilbage til Omegnen af de gode, gamle Dage. Men de gode, gamle Dage ligger endnu langt tilbage, og langt tilbage ligger ogsaa det straalende Sammenhold, den levende Samfølelse, som bragte os igennem Krigen og Besættelsen. Det er slem, at vi har mistet den Velstand, som er det eneste, man almindeligvis erindrer, naar man taler om de gode, gamle Dage. Men det er i Grunden mange Gange værre, at vi saa fuldstændigt og saa hurtigt har mistet den Vilje til Samarbejde, som hjalp os igennem de onde Aar, og som ogsaa kunde have hjulpet os godt nu. Desillusioneringen er over os. Det er, som om Folket er ved at dele sig i to Lejre, der begge har glemt altfor meget og altfor hurtigt. Den ene Lejr spørger sig selv: Hvad Pokker kæmpede vi for? Det er den Lejr, som havde ventet Utopia eller Det nye Jerusalem. Den anden spørger: Hvad Pokker kæmpede de for? Det er dem, som i deres Hjerters Inderste aldrig forstod Nødvendigheden af Kampen, i Grunden heller ikke efter den 29. August, selv om de naturligvis altid har bragt den deres Hyldest. Hver Gang jeg for mit Vedkommende har mine Anfægtelser, saa opsøger jeg nogle Linier i Chestertons Erindringer. Jeg beder om den højtærede Formands Tilladelse til dette og nogle senere Citater. Chestertons Ord her vedrører ganske vist ikke den anden Verdenskrig, men den første, dog taler de alligevel tydeligt ogsaa om vor Situation. Chesterton siger:

„Det, det kommer an paa, er ikke at stille de taabelige og sværmeriske Spørgsmaal: om Verden er blevet bedre af Krigen, eller om Utopia eller „Det ny Jerusalem“ er blevet virkeliggjort ved den eller i det hele at spørge paa denne apokalyptiske Maade om, hvad der er kommet ud af Krigen. Vi er kommet ud af Krigen og kommet levende ud af den. England og Europa er kommet ud af Krigen med alle